

ነዚ መጻሕፍ ግብኝ ዝኾነ ክንክንን ኣተሓሕዛን ይገበረሉ።

እዚ መጻሕፍ ንብረትን ሃፍቲን ቤት ትምህርትኹም ስለዝኾነ ንክደበላሾ፣ ንክደኛደድን ንክደጠፍኡን ግብኝ ኣተሓሕዛ ግበረሉ።

ተምሃሮ እዚ መጻሕፍ እዚ ንሰኻትኩም ምስተምሃሮኩምሎ ኣገልግሎቱ ዘብቀዕን ዝድርበን እንተደኮነስ ኣሰርኩም ተኸቲሎም ዝመጹ ተምሃሮ እውን ክመሃሩሎን ክጥቀሙሎን ስለዝግባእ፣ ኣገባብ ኣተሓሕዛ መጻሕፍ ድማ ካብኻትኩም ክመሃሩ ስለዘለዎምን እዞም ዝሰሎ ሓበሬታታት ክተስተውዕሎን ክትትግብሩን ይግባእ።

- ✓ ኩሎግዘ ናብ ቤት ትምህርቲ መጻሕፍ ሒዝኩም ምህሳብ፣
- ✓ ኣብ ሸፍን ደኹን ኣብ ውሽጢ እዚ መጻሕፍ ዝኾነ ዓይነት ምስክት ወደ ልሑፍ ዘደምግባርን ዘደምጻሓፍን፣
- ✓ ካብዚ መጻሕፍ ዝኾነ ገል ዘደምኛደድ፣
- ✓ እናተኛባበሰኩም እንተትሰርሑ ግብኝ ጥንቃቻ ምግባር፣
- ✓ ኣብ ቦርሳ ደኹን ኣብ ሲድኩም እንተትሕዙ ክደኛደድን ክደሰጹን ምጥንቃቻ።

ከፋገብ

መፅሐፍ ተምሃራዊ

1^ደ ክፍሊ

ፀሐፍቱ:

ካሳ ሚካኤል ወ/ዩኑስ
ዘነበ ደነቀ ዘረፉ
ኣሰም በዩነ በርሀ

ኤዲተራት:

ሰሰሞን ሕሰፍ ንገሰ
ደስታ ገ/ህይወት ምራጭ

ሚኒስቴር ትምህርቱ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ

እዚ መጻሕፍ ንፕሮጀክት ምምስዖሽ ልሮየት ሓፊሻዊ ትምህርቲ (GEQIP) ተባሂሉ ብምትሕብባር ፊንድ መንግስታት ፊንሳንድ፣ ማሲዮን፣ ኔዘርላንድን እንግሊዝን ክምኡውን ስቓሕ ባንኪ ዓለም ቅጽል (IDA Credit No) 4535 — ET ብዝተረኸበ ዝተዋደደ ሓገዝ ብሚኒስቴር ትምህርቲ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ኣብ 2003 ዓ.ም ተሓተመ።

© ብሚኒስቴር ትምህርቲ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ኣብ 2003 ዓ.ም (2011 ዓ.ም.ፈ) ተሓተመ። መሰል ሕትመት ብሕገ ዝተሓሰወ እዩ። ኣቅዮዲሙ ብልሑፍ ዝተውሃበ ፍቓድ ሚኒስቴር ትምህርቲ እንተዘደሃሰዩ ወደ ጽማ ብመሰረት ነጋሪት ጋዜጣ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ኣዋጅ ቅጽል 410/2004 መሰረት ዝተውሃበ ሕጋዊ ኣቕጻጸም (Copyright and Neighbouring Rights Protection) እንተዘደሃሰዩ ካብዚ መጻሕፍ ዝተወሰነ ክፍል ወደ ጽማ ብምሉእ ክበዛሕ፣ ክውሰድ፣ ብዝኾነ ዓዳነት ክመሓሰስ፣ ወደ ጽማ ብኢሲክትሮኒክ መሰከሶ ክቕደስ፣ ናብ ካሲኦ ግሰጋቡት ክውሰድ ወዘተ ኣይክሓሰን።

ሚኒስቴር ትምህርቲ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ኢትዮጵያ ኣብ ምድሳውን ሕትመትን እዚ መጻሕፍ ተምሃራዪ ክምኡውን ነዚ ስዒቡ ተዳሰዩን ተሓተሙን ዘሎ መምርሒ ንመምህር ብቅዮታ ደኹን ብተዘዋወሩ መንገዲ ኣበርክቶ ንዝገበሩ ውስቀሰባት፣ ጉጅታትን ዝተፈሳሰዩ ተካሳትን ብምሉእም ኣዝዩ ዝሰዓሰ ምስጋና ዮቕርብ።

ኣስምርኣዊ ሃፍቲን ንብረትን ብሰናዶ ፍቓድ ሰብ ዋና ዝተውሃበ እዩ። ዝኾነ ደኹን በዓል ዋና ኣስምርኣዊ ሃፍቲን ንብረትን እዚ መጻሕፍ እዩ ዝብል ሰብ ብገቡኡ እንተዘደተሓቢሩን እንተዘደተወቅሩን ኣብ ከተማ ኣዲስ ኣበባ ፍሱዶ መጻውዒ ሸሙ ኣራት ኪሎ ኣብ ዝበሃል ቦታ ንዝርከብ ዋና ቤት ልሕራት ሚኒስቴር ትምህርቲ (ቅጽ.ሓ.መ 1367) ክገልጹ ክምዝገባኡ ብክብሩ ንገልጹ።

ምድሳው፣ ምስገዳእን ሕትመትን እዚ መጻሕፍ
STAR EDUCATIONAL BOOKS DISTRIBUTORS Pvt. Ltd.
24/4800, Bharat Ram Road, Daryaganj,
New Delhi – 110002, INDIA

ክምኡውን
ASTER NEGA PUBLISHING ENTERPRISE
P.O. Box 21073
ADDIS ABABA, ETHIOPIA

ምስ ንፕሮጀክት ምምስዖሽ ልሮየት ሓፊሻዊ ትምህርቲ (GEQIP) ዝተሓሰደ ውህሲ ቅጽል
ET—MoE/GEQIP/IDA/ICB/G-07/09A
ISBN 978-99944-2-168-8

ትሕዝቶ

ምዕራፍ ሓደ መቼፀሪ ቁፅርታት ክሳብ 9

- 1.1. መቼፀሪ ቁፅርታት ካብ 1 ክሳብ 5ን ቕደም ሰዓቦምን 1
- 1.2. መቼፀሪ ቁፅርታት ካብ 6 ክሳብ 9ን ቕደም ሰዓቦምን 11

ምዕራፍ ክልተ ምድማርን ምጉዳልን ክሳብ 9

- 2.1. ምድማር ክሳብ 9 18
- 2.2. ምጉዳል ክሳብ 9 25
- 2.3. ምድማር ስለስተ ተደመርቲ /ድማርም ካብ 9 ዘይበልፅ/ 31

ምዕራፍ ስለስተ ሙሉእ ቁፅርታት ካብ 0 ክሳብ 20

- 3.1 ቁፅሪ “0” 34
- 3.2. ሙሉእ ቁፅርታት ካብ 0 ክሳብ 20ን ቕደም ሰዓቦምን 37
- 3.3. ስርዓት ዋጋ ዓድታት 41

ምዕራፍ ኣርባዕተ ምድማርን ምጉዳልን ክሳብ 20

- 4.1 ምድማር ሙሉእ ቁፅርታት ክሳብ 20
ድማርም ካብ 20 ዘይበልፅ/ 43
- 4.2. ምጉዳል ሙሉእ ቁፅርታት ክሳብ 20 51
- 4.3. ቃል ግድላት ኣብ ምድማርን ምጉዳልን 53

ምዕራፍ ሓሙሽተ ባህላዊ መዐቀንታት

- 5.1. መዐቀንታት ንውሓት 55
- 5.2. መዐቀንታት ትሕዝቶ 57
- 5.3 መዐቀንታት ክብደት 59

ምዕራፍ ሽዱሽተ ጉዚታት

- 6.1. ፍርቂታት 62
- 6.2. ርባዓት 64

ምዕራፍ ሸውዓተ ምርባሕን ምምቃልን ክሳብ 20

7.1. ብ2 ምርባሕ ክሳብ 20.....	66
7.2. ብዘይተረፍ ን2 ምምቃል.....	77

ምዕራፍ ሸምንተ መስመርን ቀለልቲ ቅርፅታትን

8.1. ቅኑዕን ልዋይን መስመር.....	81
8.2 ቀለልቲ ቅርፅታት.....	85

ምዕራፍ ትሽዓተ ሙሉእ ቁፅርታት ክሳብ 100

9.1. ርባሕ 10 ክሳብ 100.....	90
9.2. ሙሉእ ቁፅርታት ካብ 21 ክሳብ 100.....	96
9.3. ችደም ሰዓብ ሙሉእ ቁፅርታት ክሳብ 100.....	98
9.4. ስርዓተ ዋጋ ዓዲታት ክሳብ 100	102

ምዕራፍ ዓለርተ ገንዘብ ኢትዮጵያ

10.1. ሳንቲምን ብርን ኢትዮጵያ	103
10.2. ርክብ ሳንቲምን ብርን.....	104

ምዕራፍ ዓለርተ ሓደ ግዘ

11.1 ኣብ መዓልቲ ዘሎ ግዘ	108
11.2 ኣብ ሰሙን ዘለዉ መዓልታት	110

ምዕራፍ ዓለርተ ክልተ ኣተሓሕዛን ከይዲ ስርዓትን መረዳኢታ

12.1 ቀለልቲ ስእላዊ ግራፋት	111
12.2 ቀሊል ከይዲ ስርዓት መረዳኢታ ኣብ ሒሳብ	114